

ÜNİTE V

SOSYAL TURİZM

Bu ünite de turizmin çeşitlerinden biri olan sosyal turizmi daha ayrıntılı bir şekilde öğrenip, ülkemizdeki sosyal turizmin gelişimi hakkında bilgiler edineceğiz.

İÇİNDEKİLER

- A. SOSYAL TURİZMİN TANIMI VE SOSYAL TURİZMİ MEYDANA GETİREN SEBEPLER
- B. SOSYAL TURİZMİN AMACI
- C. SOSYAL TURİZMİN GELİŞMESİ
- D. TÜRKİYE'DE SOSYAL TURİZM

BU BÖLÜMÜN AMAÇLARI

Bu üniteyi çalıştığınızda;

- * Sosyal turizmi tanımlayabilecek,
- * Sosyal turizmi meydana getiren sebepleri sayabilecek,
- * Sosyal turizmin amacını öğrenecek,
- * Türkiye’de sosyal turizmin faaliyetlerini öğreneceksiniz.

NASIL ÇALIŞMALIYIZ?

- * Öncelikle ders notlarınızı okurken önemli terim ve kavramların altını çizin. Bunları defterinize anlayarak yazın.
- * İlgili bölümü kitaptan da takip edin, kitabın ders notlarıyla bütünlüğünü kurun.
- * İnternet, gazete, dergi, kitaplardan turizm ilgili bilgi toplayın.
- * Televizyon ve radyo programlarını izleyin.
- * Ünitenin soruların kendi başınıza çözmeye çalışın, zorlandığınız sorularda ders notlarınıza tekrar bakın.
- * Çevrenizdekilerin sosyal turizme katılıp katılmadıklarını araştırın.

ÜNİTE V SOSYAL TURİZM

A. SOSYAL TURİZMİN TANIMI VE SOSYAL TURİZMİ MEYDANA GETİREN SEBEPLER

Sosyal turizm, ekonomik yönden zayıf olan kitlelerin bir takım özel önlemler ve kolaylaştırıcılar yolu ile turizm etkinliklerine katılmalarının sağlanmasından doğan bir turizm türüdür. Sosyal turizmde ölçüt ekonomik güçtür. Bu grupta bulunanlar:

- * İşçiler
- * Memurlar
- * Emekliler
- * Gençler
- * Bedensel özürllüler
- * Çiftçiler
- * Esnaf ve zanaatkârlardır.

Sosyal turizmin doğuran sebepler nelerdir?

Sosyal turizmi doğuran sebepler ise şunlardır:

- * Günümüzde çalışanlar, kendilerine verilen ücretli izin hakkı ve hafta tatilleri gibi sosyal haklar sayesinde turizm faaliyetlerine katılabilmektedirler.
- * Çalışanların uzun süre yoğun iş temposunda çalışmaları iş verimlerini azaltmaktadır. Oysa sürekli çalışmayı izleyen kısa dinlenmelerden sonra yeni bir enerji ile işe başlamak verimi arttırmaktadır.
- * Toplumların eğitim seviyelerinin artması, insanların hayata bakış açılarını değiştirmiş ve turizme katılma isteklerinin artmasına neden olmuştur.

Resim 5.1: Deniz, kum ve güneşin birleştiği sahilden bir görünüm

Sosyal turizmin amaçları nelerdir?

B. SOSYAL TURİZMİN AMACI

Sosyal turizmin amaçları şöyle sıralanabilir:

- * İnsanların, özellikle çalışan kesimin düşünce ve değer yargılarını genişletilmesi
- * Diğer insanlarla kendini kıyaslama ve sosyal kaynaşma alışkanlığının kazandırılması
- * Kendi ülke insanlarını tanıma olanağı sağladığı gibi, diğer ulusların milletleri ile yakınlaşma ve dostluk duygularının geliştirilmesi
- * Barış içinde yaşamının kitlelere ulaşan bir bilince dönüşmesi
- * Sosyal eşitliğin sağlanması, bunun sosyo-ekonomik yapı içinde yayılması
- * Yaşlılar için yeniden aktif bir yaşam ortamının yaratılması

Sosyal turizmin gelişmesini engelleyen faktörler nelerdir?

C. SOSYAL TURİZMİN GELİŞMESİ

Dünyada sosyal turizmin önem kazanmaya başlaması 1936 yılında uluslararası düzeyde ilkeler saptanması ile olmuştur.

Sosyal turizmin gelişmesi ile birlikte insanlar iç turizmden daha fazla yararlanırlar. Ancak sosyal turizmin gelişmesini engelleyen bir takım faktörler vardır.

Bunlar;

- * İnsanların satın alma gücünün zayıflığı,
- * Ucuz konaklama, seyahat etme, yeme ve içme imkânlarının azlığı,
- * İnsanlarda tatil yapma alışkanlığının yaygınlaşmaması,
- * Okul tatillerinin yılın çeşitli dönemlerine dağıtılmaması.

Sosyal turizmin geliştirilmesi amacıyla yapılabilecek çalışmalar ise şunlardır;

- * Tatil kredileri
- * Ulaştırma araçlarında indirimli fiyatlar
- * Özel seyahat ya da tatil çeki kullanımı
- * Taksitle tatil imkânı
- * Konaklama tesisleri ile sosyal turizm bireyi arasında bağlantı kurulması
- * Tasarruf sandıklarının kurulması ve yaygınlaştırılması
- * Öğrenci yurtlarının özellikle gençlik turizmine yönelik olarak tatil döneminde turizme dönük olarak kullanılması
- * Kamu kamplarının amaçlı kullanılması

Resim 5.2: Şirin bir pansiyondan görünüm

D. TÜRKİYE'DE SOSYAL TURİZM

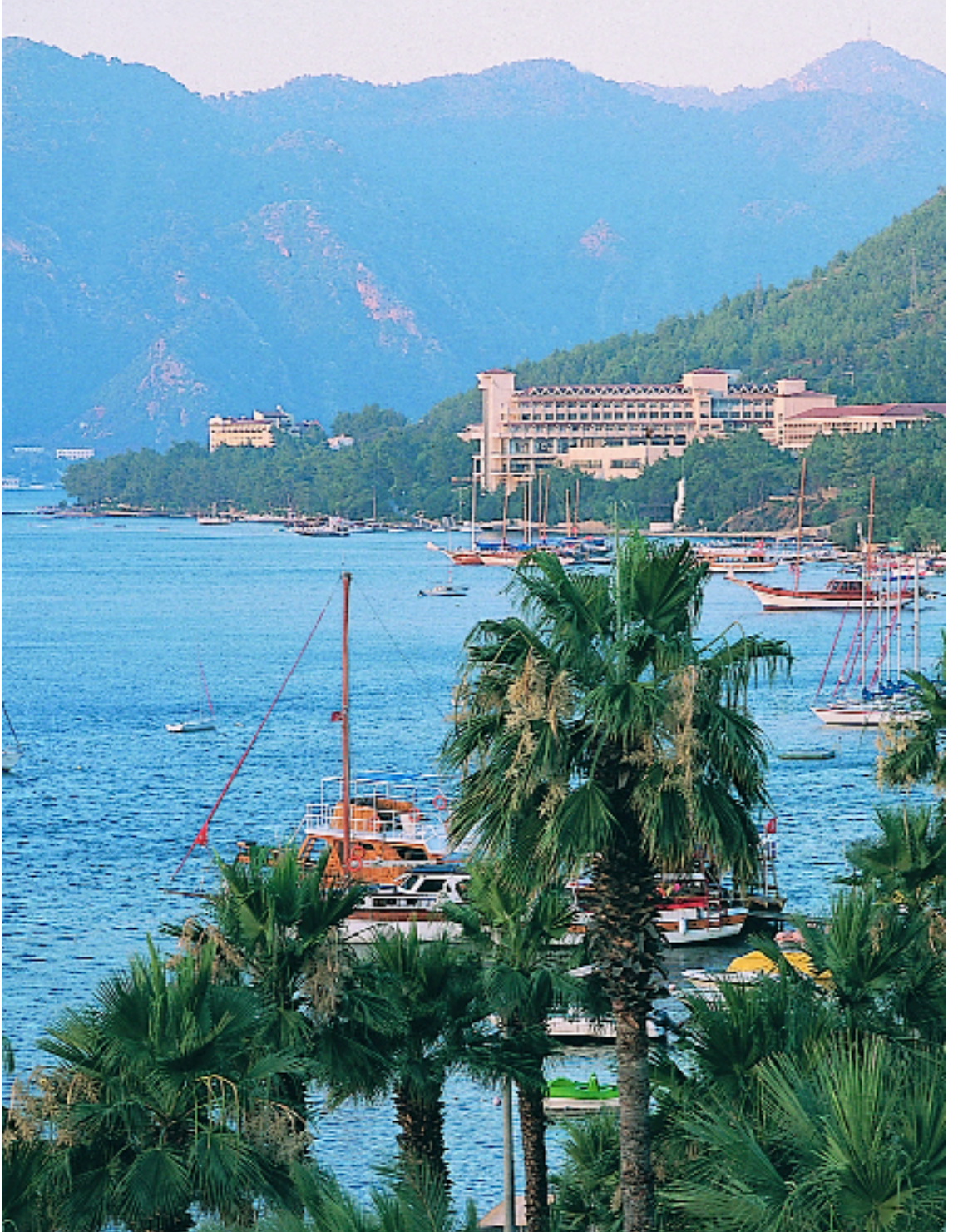
Türkiye'de sosyal turizm, 1960 yılında ücretli yıllık izin hakkının yürürlüğe girmesiyle başlamıştır. İklim şartları ve doğal yapının bölgelere göre farklılığı sosyal turizmin geliştirilmesi açısından uygun bulunmaktadır. Ancak, aşağıdaki nedenler ülkemizde sosyal turizmin gelişmesini engellemektedir:

- * İnsanların gelir düzeyinin genelde düşük olması,
- * Toplumumuzda tatil yapma alışkanlığının yaygın olmaması,
- * İnsanların büyük bir bölümünün tarımsal alanlarda çalışması ve bundan dolayı yaz turizmine katılma fırsatını bulamaması,
- * Ülkemizde ekonomik koşullarının yeterli olmaması nedeniyle turizm yatırımlarına yeterli kaynak ayrılamaması,
- * Ülkemizde sosyal turizmin yalnızca kamu kampları biçiminde devlet kurumları bankalar ve sanayi kuruluşları tarafından kendi çalışanlarına yönelik olarak yoğunlaşması.

Ülkemizde sosyal turizmin gelişmesi için alınan tedbirler ise şunlardır:

- * Yasalarımız, çalışanlara ücretli yıllık izin, hafta tatili ve bayram tatili gibi çeşitli sosyal hakların tanınmasıyla turizme katılan kişi sayısını arttırmaktadır.
- * Ülkemizde ulaştırma ve konaklama hizmetlerinde bazı dönemlerde yapılan çeşitli indirim ve kampanyalar sosyal turizmi olumlu etkilemektedir.
- * Ülkemizde birçok kamu kuruluşunun sosyal tesis ve kamplarının artması sosyal turizme katılan kişi sayısını arttırmaktadır.

- * Ülkemizde her türlü ulaşım altyapısının hızla gelişmesi, kısa sürede ve daha ucuz yolculuk olanağı oluşmakta bu da sosyal turizmin gelişmesini olumlu etkilemektedir.
- * Ülkemizde her mevsim için turizm faaliyetlerine uygun yerlerin bulunması ve turizm sezonunun uzun olması sosyal turizmin gelişmesine yardımcı olmaktadır.

Resim 5.3: Marmaris marinadan bir görünüm

ÖZET

Sosyal turizm; ekonomik yönden zayıf olan kitlelerin turizm etkinliklerine katılmasıdır. Bu grupta, işçiler, memurlar, emekliler, gençler, bedensel özürlüler, çiftçiler ve esnaflar bulunur.

Sosyal turizmin amaçları; çalışanların düşünce ve değer yargılarının genişletilmesi, sosyal kaynaşmanın sağlanması, farklı milletlerin yakınlaşması, yaşlılar için yeniden aktif bir yaşam ortamının yaratılmasıdır.

Sosyal turizmin dünyada önem kazanmaya başlaması 1936 yılında uluslararası ilkeler saptanmasıyla olmuştur. Türkiye de ise sosyal turizm 1960 yılında ücretli izin hakkının yürürlüğe girmesiyle başlamıştır.

Sosyal turizmin gelişmesini engelleyen faktörler; satın alma gücü zayıflığı, ucuz konaklama imkânlarının azlığı, tatil yapma alışkanlığının yaygınlaşmaması gibi sebeplerdir.

TEST V

1. Aşağıdakilerden hangisi Sosyal Turizme katılan gruplardan birisi **değildir**?
 - A) İşçiler
 - B) Memurlar
 - C) Emekliler
 - D) Sanatçılar

2. Aşağıdakilerden hangisi sosyal turizmin amaçlarından birisi **değildir**?
 - A) İnsanların, özellikle çalışan kesimin düşünce ve değer yargılarını genişletilmesi
 - B) Beş yıldızlı otellerin sayısının artırılması
 - C) Barış içinde yaşamının kitlelere ulaşan bir bilince dönüşmesi
 - D) Yaşlılar için yeniden aktif bir yaşam ortamının yaratılması

3. Aşağıdakilerden hangisi sosyal turizmin gelişmesini engelleyen faktörlerden biridir?
 - A) İnsanların ekonomik gücünün yetersizliği
 - B) Tatil için kredi olanaklarının sunulması
 - C) Uygun tatil kamplarının oluşturulması
 - D) Ulaştırma araçlarında kolaylık sağlanması

4. Aşağıdakilerden hangisi sosyal turizmi doğuran nedenler arasında **sayılamaz**?
 - A) Çalışanlara verilen ücretli izin hakkı
 - B) Çalışanların dinlenme ihtiyaçları
 - C) İnsanların büyük bölümünün tarımsal alanlarda çalışmaları
 - D) Toplumların eğitim seviyelerinin artması ve turizme katılma isteklerinin artması

5. Türkiye’ de sosyal turizmin gelişmesini engelleyen nedenler arasında hangisi **yer almaz**?
 - A) İnsanların gelir düzeyinin genelde düşük olması,
 - B) Toplumumuzda tatil yapma alışkanlığının yaygın olmaması
 - C) Turizm yatırımlarına yeterli kaynak ayrılamaması
 - D) Çalışanlara ücretli izin hakkının verilmesi